

Clasificarea cefaleelor

Cephalalgia classification

Dr. Corneliu TOADER¹, Dr. Miorița TOADER², Dr. Mircea DRĂGHICI³, Dr. Alina OPREA²,
Dr. Andreea ȘERBĂNICĂ², Dr. Daniela NEACȘU², Dr. Iolanda VIVISENCO²

¹Institutul Național de Neurologie și Boli Neurovasculare București

²Spitalul de Copii „Grigore Alexandrescu” București

³Dentirad Hospital, Ploiești

REZUMAT

Cea mai veche suferință medicală, cefaleea, a fost menționată de-a lungul timpurilor ca având cele mai diferite etiologii. Incidența foarte mare a cefaleei, precum și faptul că orice persoană poate avea, indiferent de sex sau vârstă, un episod fiziologic sau patologic de cefalee, au contribuit la elaborarea unor cercetări clinice, paraclinice, de genetică moleculară, imunologie și neuroimagerie. Toate aceste date cumulate au contribuit la posibilitatea diferențierii multiplelor cauze etiologice implicate în producerea cefaleei și la trecerea la etape de evaluare moderne.

Autorii și-au propus să aducă în atenția colegilor clasificarea internațională a tulburărilor cefalalgice, folosită în practică atât de clinicieni, cât și de cercetători. Dorim, de asemenea, să atragem atenția colegilor să le explice propriilor pacienți că cefaleea are foarte multe cauze și să-i invite la un studiu pe internet al acestei clasificări.

Cuvinte cheie: cefalee, clasificare

ABSTRACT

The oldest medical ailment – cephalalgia – has been attributed various etiologies throughout time. The high incidence along with the fact that every person (disregarding age and sex) can experience a case of physiologic or pathologic cephalalgia have contributed to the elaboration of molecular, immunological, fundamental, clinical, paraclinical and radiological research studies. The data resulted created the possibility of identifying new etiologies for cephalalgia and establishing innovative evaluation techniques.

The authors aim at presenting the international classification of cephalalgia used not only by clinicians but also by researchers. In addition we want to outline the fact that our colleagues should explain to their patients the fact that cephalalgi has numerous causes.

Keywords: cephalalgia, classification

INTRODUCERE

Cefaleea a reprezentat o problemă a speciei umane încă din zorii civilizației. Orice persoană

poate avea, indiferent de vârstă sau sex, un episod de cefalee.

Cefaleea este un simptom care poate surveni izolat sau ca parte a unei boli în evoluție. Clasi-

Adresă de corespondență:

Dr. Miorița Toader, Spitalul de Copii „Grigore Alexandrescu”, B-dul Iancu de Hunedoara nr. 30-32 sector 1, București
E-mail: toadermiorita@yahoo.com

ficarea cefaleei reprezintă o problemă complexă, deoarece constituie unul dintre simptomele cel mai frecvent întâlnite atât în condiții fiziologice, cât și patologice, cu rolul de a semnaliza situațiile din mediul extern și perturbările patologice din mediul intern. (1)

Societatea Internațională de Cefalee (HIS = International Headache Society) a instituit în 1988 un sistem de clasificare a cefaleelor ale cărui criterii au fost aprobate de Organizația Mondială a Sănătății și incluse în Clasificarea Internațională a Maladiilor (ICD-10).

Prima clasificare internațională a cefaleelor a devenit un standard pentru diagnosticul cefaleei. (1) A fost tradusă în peste 20 de limbi și, timp de 15 ani, a constituit un mijloc de lucru de bază pentru toți cercetătorii din domeniul cefaleei de pe toate continentele.

O cunoaștere mai bună a fiziopatologiei cefaleelor, precum și descrierea de noi entități clinice, au condus la necesitatea revizuirii acestei clasificări și la elaborarea uneia noi.

În 2003, Societatea Internațională de Cefalee a elaborat ediția a II-a a Clasificării Internaționale a Cefaleelor, complexă, bine ierarhizată, astfel încât să fie utilă atât clinicienilor, cât și cercetătorilor, și care recunoaște 14 tipuri de cefalee.

Clasificarea identifică două grupe mari de cefalee:

- cefalee primare (categoriile 1-4), neasociate cu o leziune cerebrală structurală, acestea fiind reprezentate de: migrenă, cefaleea de tip tensional, cefaleea „cluster” și diverse alte cefalalgii nelezionale;
- cefalee atribuite (secundare) (categoriile 5-14), ce sunt asociate cu o leziune patologică subiacentă (variații ale presiunii LCR, diverse afecțiuni cerebrovasculare, tumori cerebrale, tulburări ale homeostaziei, intoxicații cu diverse toxice, infecții intracraniene sau sistemic, infecții ale feței, gâtului, nevralgii craniene).

Ultima categorie cuprinde cefaleele neclasificate în alt loc sau cele nespecifice. (1)

**Clasificarea internațională a tulburărilor cefalalgice
Ediția a II-a (ICHD-II) elaborată de Societatea Internațională de Cefalee (HIS)
și codurile OMS ICD-10NA**

HIS	OMS	DIAGNOSTIC [și cod etiologic ICD-10 pentru cefaleele de tip secundar]
ICHD-II	ICD-10NA	
Cod	Cod	
1.	[G43]	Migrena
1.1	[G43.0]	Migrena fără aură
1.2	[G43.1]	Migrena cu aură
1.2.1	[G43.10]	Aura tipică cu cefalee migrenoasă
1.2.2	[G43.10]	Aura tipică cu cefalee de tip nemigrenos
1.2.3	[G43.104]	Aura tipică fără cefalee
1.2.4	[G43.105]	Migrena hemiplegică familială
1.2.5	[G43.105]	Migrena hemiplegică sporadică
1.2.6	[G43.103]	Migrena de tip bazilar
1.3	[G43.82]	Sindroamele periodice ale copilăriei (precursoare ale migrenei)
1.3.1	[G43.82]	Voma ciclică
1.3.2	[G43.820]	Migrena abdominală
1.3.3	[G43.821]	Vertijul paroxistic benign al copilăriei
1.4	[G43.81]	Migrena retiniană
1.5	[G43.3]	Complicațiile migrenei
1.5.1	[G43.3]	Migrena cronică
1.5.2	[G43.2]	Status migrenos
1.5.3	[G43.3]	Aura persistentă fără infarct
1.5.4	[G43.3]	Infarct migrenos
1.5.5	[G43.3] + [G40.x sau G41.x]	Crize epileptice declanșate de migrenă (codul adițional specifică tipul de criză)
1.6	[G43.83]	Migrena probabilă
1.6.1	[G43.83]	Migrena probabilă fără aură
1.6.2	[G43.83]	Migrena probabilă cu aură
1.6.3	[G43.83]	Migrena cronică probabilă

HIS	OMS	DIAGNOSTIC [și cod etiologic ICD-10 pentru cefaleele de tip secundar]
ICHD-II	ICD-10NA	
Cod	Cod	
2.	[G44.2]	Cefaleea de tip tensional
2.1	[G44.2]	Cefaleea de tip tensional episodică cu crize rare
2.1.1	[G44.20]	Cefaleea de tip tensional episodică cu crize rare, cu sensibilitate pericraniană
2.1.2	[G44.21]	Cefaleea de tip tensional episodică cu crize rare, neasociată cu sensibilitate pericraniană
2.2	[G44.2]	Cefaleea de tip tensional episodică cu crize frecvente
2.2.1	[G44.20]	Cefaleea de tip tensional episodică cu crize frecvente asociată cu sensibilitate pericraniană
2.2.2	[G44.21]	Cefaleea de tip tensional episodică cu crize frecvente neasociată cu sensibilitate pericraniană
2.3	[G44.2]	Cefaleea de tip tensional cronică
2.3.1	[G44.22]	Cefaleea de tip tensional cronică asociată cu sensibilitate pericraniană
2.3.2	[G44.23]	Cefaleea de tip tensional cronică neasociată cu sensibilitate pericraniană
2.4	[G44.28]	Cefaleea de tip tensional probabilă
2.4.1	[G44.28]	Cefaleea de tip tensional cu crize rare probabilă
2.4.2	[G44.28]	Cefaleea de tip tensional cu crize frecvente probabilă
2.4.3	[G44.28]	Cefaleea de tip tensional cronică probabilă
3.	[G44.0]	„Cefaleea cluster“ („cefaleea în ciorchine“) și alte cefalalgii trigeminal-vegetative
3.1	[G44.0]	Cefaleea „cluster“ („în ciorchine“)
3.1.1	[G44.01]	Cefaleea „cluster“ episodică
3.1.2	[G44.02]	Cefaleea „cluster“ cronică
3.2	[G44.03]	Hemicrania paroxistică
3.2.1	[G44.03]	Hemicrania paroxistică episodică
3.2.2	[G44.03]	Hemicrania paroxistică cronică
3.3	[G44.08]	Cefaleea nevralgiformă unilaterală de scurtă durată cu hiperemie conjunctivală și lacrimație
3.4	[G44.08]	Cefalalgia trigeminal vegetativă probabilă
3.4.1	[G44.08]	Cefaleea „cluster“ probabilă
3.4.2	[G44.08]	Hemicrania paroxistică probabilă
3.4.3	[G44.08]	SUNCT (Short-lasting Unilateral Neuralgiform headache attacks with Conjunctival Injection and Tearing) probabil
4.	[G44.80]	Alte cefalee primare
4.1	[G44.800]	Cefaleea primară „în lovitură de pumnal“
4.2	[G44.803]	Cefaleea primară la tuse
4.3	[G44.804]	Cefaleea primară exercițională
4.4	[G44.805]	Cefaleea primară asociată cu activitatea sexuală
4.4.1	[G44.805]	Cefaleea preorgasmică
4.4.2	[G44.8-5]	Cefaleea orgasmică
4.5	[G44.80]	Cefaleea hipnică
4.6	[G44.80]	Cefaleea primară „în lovitură de trăsnet“
4.7	[G44.80]	Hemicrania continuă
4.8	[G44.2]	Cefaleea cotidiană de novo persistentă (NDPH) „New daily-persistent headache“
5.	[G.44.88]	Cefaleea atribuită traumatismului cranian și/sau cervical
5.1	[G44.880]	Cefaleea posttraumatică acută
5.1.1	[G44.880]	Cefaleea posttraumatică acută atribuită unui traumatism cerebral moderat sau sever [S06]
5.1.2	[G44.880]	Cefaleea posttraumatică acută atribuită unui traumatism cerebral minor [S09.9]
5.2	[G44.3]	Cefaleea postraumatică cronică
5.2.1	[G44.30]	Cefaleea postraumatică cronică atribuită unui traumatism cerebral moderat sau sever [S06]
5.2.2	[G44.31]	Cefaleea posttraumatică cronică atribuită unui traumatism minor [S09.9]
5.3	[G44.841]	Cefaleea acută atribuită traumatismului în „lovitură de bici“ [S13.4]
5.4	[G44.841]	Cefaleea cronică atribuită traumatismului în „lovitură de bici“
5.5	[G44.88]	Cefaleea atribuită hematomului intracranian traumatic

HIS	OMS	DIAGNOSTIC [și cod etiologic ICD-10 pentru cefaleele de tip secundar]
ICHD-II	ICD-10NA	
Cod	Cod	
5.5.1	[G44.88]	Cefaleea atribuită hematomului epidural [S06.4]
5.5.2	[G44.88]	Cefaleea atribuită hematomului subdural [S06.5]
5.6	[G44.88]	Cefaleea atribuită altor traumatisme craniene și/sau cervicale [S06]
5.6.1	[G44.88]	Cefaleea acută atribuită altor traumatisme craniene și/sau cervicale
5.6.2	[G44.88]	Cefaleea cronică atribuită altor traumatisme craniene și/sau cervicale
5.7	[G44.88]	Cefaleea postcraniotomie
5.7.1	[G44.880]	Cefaleea acută postcraniotomie
5.7.2	[G44.30]	Cefaleea cronică postcraniotomie
6.	[G44.81]	Cefaleea atribuită patologiei vasculare cerebrale sau cervicale
6.1	[G44.810]	Cefaleea atribuită accidentului vascular cerebral ischemic sau atacului ischemic tranzitor
6.1.1	[G44.810]	Cefaleea atribuită accidentului vascular cerebral ischemic (infarct cerebral) [I63]
6.1.2	[G44.810]	Cefaleea atribuită atacului ischemic tranzitor [G45]
6.2	[G44.810]	Cefaleea atribuită hemoragiei intracraniene netraumatice [I62]
6.2.1	[G44.810]	Cefaleea atribuită hemoragiei intracerebrale [I61]
6.2.2	[G44.810]	Cefaleea atribuită hemoragiei subarahnoidiene [I60]
6.3	[G44.811]	Cefaleea atribuită malformației vasculare nerupte [Q28]
6.3.1	[G44.811]	Cefaleea atribuită anevrismului sacular [Q28.3]
6.3.2	[G44.811]	Cefaleea atribuită malformației arterio-venoase [Q28.2]
6.3.3	[G44.811]	Cefaleea atribuită fistulei arterio-venoase durale [I67.1]
6.3.4	[G44.811]	Cefaleea atribuită angiomului cavernos [D18.0]
6.3.5	[G44.811]	Cefaleea atribuită angiomatozei encefalotrigeminale sau leptomeningeale (Sindrom Sturge-Weber) [Q85.8]
6.4	[G44.812]	Cefaleea atribuită arteritei [M31]
6.4.1	[G44.812]	Cefaleea atribuită arteritei cu celule gigante [M31.6]
6.4.2	[G44.812]	Cefaleea atribuită angeitei primare a sistemului nervos central [I67.7]
6.4.3	[G44.812]	Cefaleea atribuită angeitei secundare a sistemului nervos central [I68.2]
6.5	[G44.810]	Cefaleea atribuită patologiei arterei carotide sau vertebrale [I63.0, I63.2, I65.0, I67.0]
6.5.1	[G44.810]	Cefaleea sau durerea facială sau cervicală atribuită disecției arteriale [I67.0]
6.5.2	[G44.814]	Cefaleea post endarterectomie [I97.8]
6.5.3	[G44.810]	Cefaleea atribuită angioplastiei carotidiene
6.5.4	[G44.810]	Cefaleea atribuită procedurilor intracraniene endovasculare
6.5.5	[G44.810]	Cefaleea atribuită angiografiei
6.6	[G44.810]	Cefaleea atribuită trombozei venoase cerebrale [I63.6]
6.7	[G44.81]	Cefaleea atribuită altor afecțiuni vasculare intracerebrale
6.7.1	[G44.81]	Cefaleea atribuită arteriopatiei cerebrale autosomal-dominantă cu infarcte subcorticale și leucoencefalopatie [I67.8]
6.7.2	[G44.81]	Cefaleea atribuită encefalopatiei mitocondriale cu acidoză lactică și episoade asemănătoare ictusului [G31.81]
6.7.3	[G44.81]	Cefaleea atribuită angiopatiei benigne a sistemului nervos central [I99]
6.7.4	[G44.81]	Cefaleea atribuită apoplexiei pituitare [E23.6]
7.	[G44.82]	Cefaleea atribuită afecțiunilor intracraniene nevasculare
7.1	[G44.820]	Cefaleea atribuită presiunii crescute a lichidului cefalorahidian
7.1.1	[G44.820]	Cefaleea atribuită hipertensiunii intracraniene idiopatice [G93.2]
7.1.2	[G44.820]	Cefaleea atribuită hipertensiunii intracraniene secundare unor cauze metabolice, toxice sau hormonale
7.1.3	[G44.820]	Cefaleea atribuită hipertensiunii intracraniene secundare hidrocefaliei [G91.8]
7.2	[G44.820]	Cefaleea atribuită presiunii scăzute a lichidului cefalorahidian
7.2.1	[G44.820]	Cefaleea post punțională [G97.0]
7.2.2	[G44.820]	Cefaleea atribuită fistulei LCR [G96.0]
7.2.3	[G44.820]	Cefaleea atribuită presiunii joase spontane (sau idiopatice) a LCR
7.3	[G44.82]	Cefaleea atribuită bolilor inflamatorii neinfecțioase
7.3.1	[G44.823]	Cefaleea atribuită neurosarcoidozei [D86.8]

HIS	OMS	DIAGNOSTIC [și cod etiologic ICD-10 pentru cefaleele de tip secundar]
ICHD-II	ICD-10NA	
Cod	Cod	
7.3.2	[G44.823]	Cefaleea atribuită meningitei aseptice (neinfecțioase) [cod în funcție de etiologia specifică]
7.3.3	[G44.823]	Cefaleea atribuită altor afecțiuni inflamatorii neinfecțioase
7.3.4	[G44.823]	Cefaleea atribuită hipofizei limfocitare [E23.6]
7.4	[G44.822]	Cefaleea atribuită neoplasmului intracranian [COO-D48]
7.4.1	[G44.822]	Cefaleea atribuită presiunii intracraniene crescute sau hidrocefaliei cauzate de neoplasm [cod în funcție de neoplasmul specific]
7.4.2	[G44.822]	Cefaleea atribuită direct neoplasmului
7.4.3	[G44.822]	Cefaleea atribuită meningitei carcinomatoase [C73.9]
7.4.4	[G44.822]	Cefaleea atribuită tulburărilor hipotalamice sau hiper- sau hiposecreției pituitare [E23.0]
7.5	[G44.824]	Cefaleea atribuită injecțiilor intratecale [G97.8]
7.6	[G44.82]	Cefaleea atribuită unei crize epileptice [G40.x sau G41.x pentru a specifica tipul de criză]
7.6.1	[G44.82]	Hemicrania epileptică [G40.x sau G41.x]
7.6.2	[G44.82]	Cefaleea postictală [G40.x sau G41.x]
7.7	[G44.82]	Cefaleea atribuită malformației Chiari tip I [Q07.0]
7.8	[G44.82]	Sindromul de cefalee tranzitorie și deficit neurologic cu limfocitoză LCR
7.9	[G44.82]	Cefaleea atribuită altor afecțiuni intracraniene nevasculare
8.	[G44.4] sau [G44.83]	Cefaleea atribuită utilizării unei substanțe sau sevrajului acesteia
8.1	[G44.40]	Cefaleea indusă de folosirea acută sau expunerea la substanțe
8.1.1	[G44.400]	Cefaleea indusă de donorii de oxid nitric (NO) [X44]
8.1.1.1	[G44.400]	Cefalee imediată indusă de donori de NO [X44]
8.1.1.2	[G44.400]	Cefalee tardivă indusă de donori de NO [X44]
8.1.2	[G44.40]	Cefaleea indusă de inhibitorii fosfodiesterazei (PDE) [X44]
8.1.3	[G44.402]	Cefaleea indusă de monoxidul de carbon (CO) [X47]
8.1.4	[G44.83]	Cefaleea indusă de alcool [F10]
8.1.4.1	[G44.83]	Cefaleea imediată indusă de alcool [F10]
8.1.4.2	[G44.83]	Cefaleea tardivă indusă de alcool [F10]
8.1.5	[G44.44]	Cefaleea indusă de componentele alimentare sau aditivi
8.1.5.1	[G44.401]	Cefaleea indusă de glutamatul monosodic [X44]
8.1.6	[G44.83]	Cefaleea indusă de cocaină [F14]
8.1.7	[G44.83]	Cefaleea indusă de canabis [F12]
8.1.8	[G44.40]	Cefaleea indusă de histamină [x44]
8.1.8.1	[G44.40]	Cefaleea imediată indusă de histamină [X44]
8.1.8.2	[G44.40]	Cefaleea tardivă indusă de histamină [X44]
8.1.9	[G44.40]	Cefaleea indusă de peptidul legat de gena calcitoninei (CGRP- calcitonin-gene related peptid) [X44]
8.1.9.1	[G44.40]	Cefaleea imediată indusă de CGRP [X44]
8.1.9.2	[G44.40]	Cefaleea tardivă indusă de CGRP [X44]
8.1.10	[G44.41]	Cefaleea ca efect advers acut atribuit medicației folosite pentru alte indicații (cod pentru specificarea substanței)
8.1.11	[G44.4 sau G44.83]	Cefaleea indusă de utilizarea acută sau expunerea la alte substanțe [cod pentru a preciza substanța]
8.2	[G44.41 sau G44.83]	Cefaleea de abuz medicamentos („medication overuse headache“)
8.2.1	[G44.411]	Cefaleea de abuz de ergotamină [Y52.5]
8.2.2	[G44.41]	Cefaleea de abuz de triptani
8.2.3	[G44.410]	Cefaleea de abuz de analgezice [F55.2]
8.2.4	[G44.83]	Cefaleea de abuz de opioizi [F11.2]
8.2.5	[G44.410]	Cefaleea de abuz de asocieri medicamentoase [F55.2]
8.2.6	[G44.410]	Cefaleea atribuită abuzului de alte medicamente [cod pentru a specifica substanța]
8.2.7	[G44.41 sau G44.83]	Cefaleea de abuz medicamentos probabilă [cod pentru a specifica substanța]

HIS	OMS	DIAGNOSTIC [și cod etiologic ICD-10 pentru cefaleele de tip secundar]
ICHD-II	ICD-10NA	
Cod	Cod	
8.3	[G44.4]	Cefaleea ca efect advers atribuit medicației cronice [cod pentru a specifica substanța]
8.3.1	[G44.481]	Cefaleea indusă de hormoni exogeni [Y42.4]
8.4	[G44.83]	Cefaleea atribuită sevrajului la substanțe
8.4.1	[G44.83]	Cefaleea de sevraj la cofeină [F15.3]
8.4.2	[G44.83]	Cefaleea de sevraj la opiozi [F11.3]
8.4.3	[G44.83]	Cefaleea de sevraj la estrogeni [Y24.4]
8.4.4	[G44.83]	Cefaleea de sevraj la alte substanțe utilizate cronic [cod pentru a specifica substanța]
9.	[G44.821]	Cefaleea atribuită infecțiilor
9.1	[G44.821]	Cefaleea atribuită infecției intracraniene [G00-G09]
9.1.1	[G44.821]	Cefaleea atribuită meningitei bacteriene [G00.9]
9.1.2	[G44.821]	Cefaleea atribuită meningitei limfocitare [G03.9]
9.1.3	[G44.821]	Cefaleea atribuită encefalitei [G04.9]
9.1.4	[G44.821]	Cefaleea atribuită abcesului cerebral [G06.0]
9.1.5	[G44.821]	Cefaleea atribuită empiemului subdural [G06.2]
9.2	[G44.881]	Cefaleea atribuită infecțiilor sistemice [A00-B97]
9.2.1	[G44.881]	Cefaleea atribuită infecției sistemice bacteriene [cod pentru a specifica etiologia]
9.2.2	[G44.881]	Cefaleea atribuită infecției sistemice virale [cod pentru a specifica etiologia]
9.2.3	[G44.881]	Cefaleea atribuită altei infecții sistemice [cod pentru a specifica etiologia]
9.3	[G44.821]	Cefaleea atribuită HIV/SIDA [B22]
9.4	[G44.821 sau G.881]	Cefaleea post infecțioasă cronică [cod pentru a specifica etiologia]
9.4.1	[G44.821]	Cefaleea cronică post meningită bacteriană [G00.9]
10.	[G44.882]	Cefaleea atribuită tulburărilor homeostaziei
10.1	[G44.882]	Cefaleea atribuită hipoxiei și/sau hipercapniei
10.1.1	[G44.882]	Cefaleea de altitudine [W94]
10.1.2	[G44.882]	Cefaleea de scufundare
10.1.3	[G44.882]	Cefaleea de apnee în somn [G47.3]
10.2	[G44.882]	Cefaleea de dializă [Y84.1]
10.3	[G44.813]	Cefaleea atribuită hipertensiunii arteriale [I.10]
10.3.1	[G44.813]	Cefaleea atribuită feocromocitomului [D35.0 (benign) sau C74.1 (malign)]
10.3.2	[G44.813]	Cefaleea atribuită crizelor hipertensive fără encefalopatie hipertensivă [I.10]
10.3.3	[G44.813]	Cefaleea atribuită encefalopatiei hipertensive [I67.4]
10.3.4	[G44.813]	Cefaleea atribuită preeclampsiei [Q13-14]
10.3.5	[G44.813]	Cefaleea atribuită eclampsiei [Q15]
10.3.6	[G44.813]	Cefaleea atribuită răspunsului presor acut la agenți exogeni [cod pentru a specifica etiologia]
10.4	[G44.882]	Cefaleea atribuită hipotiroidismului [E03.9]
10.5	[G44.882]	Cefaleea atribuită inaniției [T73.0]
10.6	[G44.882]	Cefalalgii cardiace [cod pentru a specifica etiologia]
10.7	[G44.882]	Cefaleea atribuită altor tulburări ale homeostaziei [cod pentru a specifica etiologia]
11	[G44.84]	Cefaleea sau durerea facială atribuită patologiei craniului
11.1	[G44.840]	Cefaleea atribuită afecțiunilor oaselor craniului [M80-M89.8]
11.2	[G44.941]	Cefaleea atribuită afecțiunilor cervicale [M99]
11.2.1	[G44.841]	Cefaleea cervicogenă [M99]
11.2.2	[G44.842]	Cefaleea atribuită tendinitei retrofaringeale [M79.8]
11.2.3	[G44.841]	Cefaleea atribuită distoniei craniocervicale [G24]
11.3	[G44.843]	Cefaleea atribuită afecțiunilor oculare
11.3.1	[G44.843]	Cefaleea atribuită glaucomului acut [H40]
11.3.2	[G44.844]	Cefaleea atribuită viciilor de refracție [H52]
11.3.3	[G44.843]	Cefaleea atribuită heteroforiei sau heterotropiei (strabism latent sau manifest) [H50.3-50.5]
11.3.4	[G44.844]	Cefaleea atribuită afecțiunilor oculare inflamatorii [cod pentru a specifica etiologia]

HIS	OMS	DIAGNOSTIC [și cod etiologic ICD-10 pentru cefaleele de tip secundar]
ICHD-II	ICD-10NA	
Cod	Cod	
11.4	[G44.884]	Cefaleea atribuită afecțiunilor urechii [H60-H95]
11.5	[G44.844]	Cefaleea atribuită rinosinuzitei [J01]
11.6	[G44.846]	Cefaleea atribuită afecțiunilor dinților, maxilarelor sau structurilor adiacente [K00-K14]
11.7	[G44.846]	Cefaleea atribuită afecțiunilor articulației temporo-mandibulare [K07.6]
11.8	[G44.84]	Cefaleea atribuită altor patologii ale craniului, gâtului, globilor oculari, nasului, urechilor, sinusurilor, dinților, cavității bucale sau altor structuri faciale sau craniene [cod pentru a specifica etiologia]
12.	[R51]	Cefaleea atribuită afecțiunilor psihice
12.1	[R51]	Cefaleea atribuită tulburărilor de somatizare [F45.0]
12.2	[R51]	Cefaleea atribuită tulburărilor psihotice [cod pentru a specifica etiologia]
13.	[G44.847, G44.848 sau G44.85]	Nevralgii craniene și cauzele centrale ale durerii faciale
13.1	[G44.847]	Nevralgia trigeminală
13.1.1	[G44.847]	Nevralgia trigeminală clasică [G50.00]
13.1.2	[G44.847]	Nevralgia trigeminală simptomatică [G53.80] + [cod pentru a specifica etiologia]
13.2	[G44.847]	Nevralgia glosofaringiană
13.2.1	[G44.847]	Nevralgia glosofaringiană clasică [G52.10] Nevralgia glosofaringiană simptomatică [G53.830] + [cod pentru a specifica etiologia]
13.3	[G44.847]	Nevralgia nervului intermediar [G51.80]
13.4	[G44.847]	Nevralgia nervului laringian superior [G52.20]
13.5	[G44.847]	Nevralgia nazociliară [G52.80]
13.6	[G44.847]	Nevralgia supraorbitală [G52.80]
13.7	[G44.847]	Alte nevralgii ale ramurilor terminale [G52.80]
13.8	[G44.847]	Nevralgia occipitală [G52.80]
13.9	[G44.851]	Sindromul gât-limbă
13.10	[G44.801]	Cefaleea de compresie externă
13.11	[G44.802]	Cefaleea la stimuli reci
13.11.1	[G44.8020]	Cefaleea atribuită aplicării externe a unui stimul rece
13.11.2	[G44.8021]	Cefaleea atribuită ingestiei sau inhalării unui stimul rece
13.12	[G44.848]	Durerea constantă cauzată de compresia, iritarea sau distorsiunea nervilor craniene sau rădăcinilor nervoase superioare prin leziuni structurale [G53.8] + [cod pentru a specifica etiologia]
13.13	[G44.848]	Nevrita optică [H46]
13.14	[G44.848]	Neuropatia oculomotorie diabetică [E10-E14]
13.15	[G44.881, G44.847]	Cefaleea sau durerea facială atribuită herpesului zoster
13.15.1	[G44.861]	Cefalee sau durere facială atribuită herpesului zoster acut [B02.2]
13.15.32	[G44.847]	Nevralgia post herpetică [B02.2]
13.16	[G44.850]	Sindromul Tolosa-Hunt
13.17	[G43.80]	„Migrena“ oftalmoplegică
13.18	[G44.810 sau G44.84]	Cauze centrale ale durerii faciale
13.18.1	[G44.847]	Anestezia dureroasă [G52.800] + [cod pentru a specifica etiologia]
13.18.2	[G44.810]	Durere centrală post accident vascular cerebral [G46.21]
13.18.3	[G44.847]	Durere facială atribuită sclerozei multiple [G35]
13.18.4	[G44.847]	Durere facială persistentă idiopatică [G50.1]
13.18.5	[G44.847]	Sindromul „gurii arzânde“ („burning mouth“) [cod pentru a specifica etiologia]
13.19	[G44.847]	Alte nevralgii craniene sau alte cefalee faciale mediate central [cod pentru a specifica etiologia]
14	[R51]	Alte cefalee, nevralgii craniene, dureri faciale centrale sau primare
14.1	[R51]	Cefaleea neclasificată în alt loc
14.2	[R51]	Cefaleea nespecificată

Clasificarea identifică două mari grupe de cefalee:

1 – Cefaleele primare (categoriile 1-4) neasociate cu o leziune cerebrală structurală, acestea fiind reprezentate de: migrenă, cefaleea de tip tensional, cefaleea „cluster” și diverse alte cefalalgii nelezionale

2 – Cefaleele atribuite (secundare) (categoriile 5-14) care sunt asociate cu o leziune patologică subiacentă (variații ale presiunii LCR, tumori cerebrale, afecțiuni cerebrovasculare, tulburări ale homeostaziei, ingestie de diferite toxice, infecții intracraniene sau sistemice, afecțiuni ale feței și gâtului, precum și nevralgii craniene).

Ultima categorie (14) cuprinde cefaleele neclasificate în alt loc sau nespecifice.

Pacienții pot prezenta mai multe tipuri de cefalee; fiecare trebuie diagnosticat conform criteriilor IHS și, de aceea, este necesară o anamneză atentă pentru a caracteriza fiecare tip de cefalee.

Este frecventă asocierea dintre migrenă și cefaleea de tip tensional.

În plus, există pacienți la care, în afară de migrenă și cefalee de tip tensional, se poate adăuga și cefaleea de abuz medicamentos, de exemplu cu analgezice.

BIBLIOGRAFIE

1. Roceanu A., Băjenaru O., Diagnosticul și tratamentul cefaleelor
2. Cephalalgia – An International Journal of Headache, Volume 24, Supplement I, 2004 – The International Classification of Headache Disorders, 2th Edition, p.16-22; Headache Classification Subcommittee of the International Headache Society

Vizitați site-ul

SOCIETĂȚII ACADEMICE DE MEDICINĂ A FAMILIEI

www.samf.ro